

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΩΣ ΤΟΝ 4^ο ΑΙ.

➤ Γεωμετρική Εποχή (1100-750): *Φυλετικό Κράτος*

➤ Αρχαϊκή Εποχή (750-480): *Πόλη-Κράτος*

ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ = 1. Ο τρόπος που είναι οργανωμένη η ζωή των ανθρώπων σε μια πόλη-κράτος
2. Ο τρόπος άσκησης της εξουσίας σε μια πόλη-κράτος

ΤΑ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ:

Πολίτευμα	Χρονική Περίοδος	Ποιος ασκεί την εξουσία
<i>Βασιλεία ή Μοναρχία</i>	10 ^{ος} -8 ^{ος} αι (Γεωμετρική εποχή- παρέμεινε όμως και αργότερα σε περιοχές που διατήρησαν το φυλετικό κράτος και δε δη- μιούργησαν πόλεις-κράτη)	<u>Ο Βασιλιάς</u> (ανώτατος άρχοντας· το αξίωμά του είναι κληρονομικό) -σταδιακά η δύναμή του μειώνεται τον βοηθά και ένα συμβούλιο <u>ευγενών</u> (ευγενείς ή «άριστοι»= πλούσιοι γαιοκτήμονες). -σταδιακά η δύναμή τους αυξάνεται
<i>Αριστοκρατία</i>	8 ^{ος} -6 ^{ος} αι (Αρχαϊκή Εποχή)	Οι <u>Ευγενείς</u> ή « <u>άριστοι</u> » = οικογένειες πλούσιων γαιοκτημόνων η τάξη τους είναι «κλειστή»= κανένας πολίτης από άλλη τάξη δεν μπορεί να γίνει ευγενής και να ασκήσει εξουσία· αντλούν δύναμη από την καταγωγή τους και από την κατοχή γης
<i>Ολιγαρχία ή Τιμοκρατία</i>	6 ^{ος} -4 ^{ος} αι (Αρχαϊκή και Κλασική Εποχή)	<u>Οι λίγοι</u> (όσοι έχουν υψηλό εισόδημα) Ποιοι «λίγοι»; Όχι κάποιες συγκεκριμένες οικογένειες ευγενών γαιοκτημόνων, αλλά όσοι έχουν υψηλό εισόδημα (όπως πλούσιοι έμποροι, πλοιοκτήτες, βιοτέχνες δηλ. οι πιο πλούσιοι της αστικής τάξης)
<i>Τυραννίδα</i>	6 ^{ος} αι (Αρχαϊκή Εποχή)	<u>Ο τύραννος</u> = ένας από τους ευγενείς που κατέλαβε την εξουσία αφού πήρε με το μέρος του το «δήμο». Η εξουσία του στηρίζεται στη βία
<i>Δημοκρατία</i>	6 ^{ος} -4 ^{ος} αι (Αρχαϊκή και Κλασική Εποχή)	<u>Ο δήμος</u> = ο λαός, όλοι δηλαδή οι πολίτες (= ενήλικες κάτοικοι με πολιτικά διακαιώματα) ακόμη και αυτοί που έχουν χαμηλότερα εισοδήματα. Τις αποφάσεις τις παίρνει η «εκκλησία του δήμου»= η συνέλευση του λαού (οι πολίτες συγκεντρώνονται και αποφασίζουν κατά πλειοψηφία για οτιδήποτε)

Η Αρχαϊκή Εποχή, σελ.92-94

1. Τι ξέρετε για το πολίτευμα της αριστοκρατίας. Ποιοι παράγοντες συνέβαλαν στην κρίση των αριστοκρατικών καθεστώτων;
2. Τι ήταν οι «νομοθέται» ή «αισυμνήται»;
3. Πώς διαμορφώθηκε το ολιγαρχικό/ τιμοκρατικό πολίτευμα;
4. Σε τι διαφέρουν τα ολιγαρχικά/τιμοκρατικά από τα αριστοκρατικά καθεστώτα;
5. Ποια η αιτία και ο τρόπος επιβολής τυραννικών καθεστώτων; Να αναφέρετε παραδείγματα τυραννικών καθεστώτων.
6. Ποιο τέλος είχαν συνήθως οι τύραννοι και γιατί;
7. Ποιο είναι το κυριότερο πολιτικό όργανο της δημοκρατίας;
8. Ορισμός Εκκλησίας του Δήμου.
9. Να προσδιορίσετε τους όρους *ισηγορία*, *ισονομία*.

Η Αρχαϊκή Εποχή, σελ.94-97

1. Ποια είδη ποίησης και πεζού λόγου αναπτύχθηκαν κατά την αρχαϊκή εποχή;
2. Ποιες τάσεις διαμορφώθηκαν στην αρχαϊκή τέχνη: α.στην αρχιτεκτονική β. στη γλυπτική γ. στην κεραμική-αγγειογραφία;
3. Οι Έλληνες κατά την αρχαϊκή εποχή κατοικούσαν σε πόλεις-κράτη. Αντανακλάται αυτή η πολιτική διαίρεση των Ελλήνων και στη θρησκεία τους;
4. Ποια υπήρξε η αφορμή για τις περσικές επιχειρήσεις κατά της Ελλάδος;
5. Πού στόχευαν οι περσικές εκστρατείες;
6. Ποια πολλαπλή σημασία είχε για τους ίδιους τους Έλληνες η νίκη τους κατά των Περσών;
7. Από πού φαίνεται ο εθνικός χαρακτήρας του αγώνα των Ελλήνων κατά των Περσών;